

ir. Han van der Meer lector bij het Kenniscentrum Innovatie en Ondernemerschap (SKIO)

Het is de ondernemer die telt

“Zeker, het barst hier bij Saxion van het ondernemerstalent”, aldus ir. Han van der Meer die zojuist zijn lectorale rede heeft uitgesproken. “In de visie van Saxion Hogescholen is elke afgestudeerde hbo’er onderzoekend, nieuwsgierig en daarmee óók ondernemend. Ik ben er om die competenties in kaart te brengen en te stimuleren.”

Bij Saxion Hogescholen studeren op dit moment circa 20.000 studenten in dertien verschillende academies. “Onderzoek heeft aangetoond dat nu al circa zevenenveertig procent van de studenten aangeeft interesse te hebben in het onderwerp ondernemerschap. Het programma van Saxion Hogescholen zal er in eerste instantie op gericht zijn deze interesse verder aan te wakkeren en te voeden met kennis over de daadwerkelijke consequenties van het ondernemerschap. Dit zal gerealiseerd worden met een pakket van activiteiten, variërend van een klein onderwerp tijdens de introductie van alle studenten, een aardig boekje met inspirerende voorbeelden van succesvolle Saxionondernemers, gastcolleges, tot en met het aanbieden van een aantal minoren rond de thema’s ondernemen en innoveren. Gedurende deze activiteiten zal een aantal studenten overgaan tot de daadwerkelijke start.”

Schattingen over het aantal feitelijke Saxion-ondernemingen lopen uiteen per academie. Er zijn academies waar waarschijnlijk niet meer dan één à twee procent van de studenten een eigen bedrijf beginnen. Aan de andere kant van het spectrum staan academies, zoals de academie Bedrijfskunde en Ondernemen, waarvan uit onderzoek bekend is, dat er meer dan achttien procent van de studenten een eigen bedrijf is begonnen. Het gemiddelde van alle hogescholen in Nederland wordt op dit moment geschat op twee tot vier procent (ROA, 2005).

De nieuwe lector bij het Kenniscentrum Ondernemerschap (SKIO) van Saxion is een expert op het gebied van onderzoek naar ondernemerschap. Zijn lectoraat, dat overigens in het kader van een convenant voor een vijfjarige samenwerking met ABNAMRO tot stand is gekomen, is in

deze opzet uniek in Nederland. Met name in de rechter helft van Nederland heeft Van der Meer als onderzoeker bij de Universiteit Twente (UT) en bij zijn adviesbureau Van der Meer & Van Tilburg een schat aan ervaring opgedaan over hoe een onderwijsinstelling een ideale broedplaats kan zijn van ‘spin-offs’ en nieuwe bedrijvigheid. En daarmee ook voor een belangrijke impuls van de regionale economie kan zorgen. “De Universiteit Twente is nu vooral bekend als ‘de ondernemende universiteit’, maar ik kan je verzekeren dat het opbouwen van dit imago een kwestie van lange adem is geweest.”

Saxion Hogescholen richt zich al ruim tien jaar op ondernemerschap en innovatie. Jonge, innovatieve ondernemers zorgen immers voor economische groei in de regio, waarin Saxion een voortrekkersrol moet waarmaken en waar spin-offs van kennisinstellingen het midden- en kleinbedrijf belangrijke impulsen kunnen geven. Dat werd in 1996 onderstreept met de start van de ondernemersopleiding Small Business & Retail Management. Daarna volgden onder meer de introductie van een aantal minoren voor studenten van andere studierichtingen en beschikt Saxion met de komst van ir. Han van der Meer over een tweede lector die het ondernemerschap bij studenten onder de aandacht moet brengen. “Ons Kenniscentrum is hét centrale aanspreek- en coördinatiepunt voor alle studenten en alle opleidingen die het ondernemend zijn en het ondernemerschap serieus nemen”, benadrukt Han van der Meer. “Ik ben ervan overtuigd dat veel studenten een droom hebben. Een droom om later zélf een bedrijf te starten. Hoeveel dat er zijn en hoeveel die droom al hebben waargemaakt, dat gaan we nu in kaart brengen met een nulmeting. Daar zullen getallen

uitrollen die menigeen versted zal doen staan. Daarnaast zullen er uit dit onderzoek voorbeelden van Saxion spin-offs rollen die uitermate inspirerend kunnen zijn, en die we om die reden gaan gebruiken om de huidige studenten - ook die van opleidingen in de techniek, de gezondheidszorg en al die andere opleidingen waar ondernemerschap niet zo voor de hand ligt als bij Small Business - te stimuleren deze voorbeelden te volgen. Vergeet niet dat het jongeren al vaak voor hun achttiende verjaardag een beeld vormen van ‘hun toekomstige onderneming’. Dit gegeven betekent dat er een grote verantwoordelijkheid bij instituten zoals Saxion Hogescholen ligt. Zij dienen te zorgen voor een rijk aanbod aan haalbare beelden en de juiste middelen om de beelden van jonge ondernemers te realiseren. Dit vereist dwarsverbanden over de disciplines van de hogeschool en fijn afstemming van het huidige aanbod op de specifieke behoeftes van de ondernemers. En waar nodig zullen ook gevestigde cultuurpatronen doorbroken dienen te worden.”

Het feit dat Saxion zoveel verschillende disciplines en opleidingen in huis heeft noemt Han van der Meer ‘ronduit fantastisch’. “Innovatief ondernemerschap heeft altijd plaats op een raakvlak waar werelden samenkomen. Waar iemand uit de ene wereld met een ander perspectief kijkt naar de andere. Hier bij Saxion komen culturen en talenten samen. Technische, bedrijfskundige, commerciële, financiële, noem maar op. Ook daarin schuilen grote kansen nu uit onderzoek blijkt dat bedrijven die zijn ontstaan vanuit een multidisciplinaire groep een aanzienlijk grotere groeipotentie hebben dan bedrijven waar deze dwarsverbanden niet zijn gelegd. Het is toch prachtig dat commerciële jongens en meiden in hun eigen

hogeschool een idee kunnen oppikken van een student die een intelligent product of concept heeft ontwikkeld om er vervolgens samen een bedrijfsplan op te schrijven.”

Een veelgehoorde klacht is dat de doorgroei van de ‘spin-offs’ uit het hoger onderwijs te vaak stopt. Het blijven kleine specialistische bedrijfjes met hooguit een man of acht personeel die de behoefte aan arbeidsintensieve bedrijvigheid in de regio niet kunnen bevredigen. Han van der Meer kent deze kritiek, maar deelt de pessimistische ondertoon die er in is gelegen niet. “Daar raak je een gevoelig punt. Het klopt ook niet. Het idee dat kennisinnovatieve bedrijven niet

van de grond komen en slechts een geringe werkgelegenheid opleveren betreft een vooroordeel waar we al vijftig jaar lang tegen knokken. Als je startend ondernemerschap vanuit het hoger onderwijs wil bevorderen dan moet je, zoals gezegd, een lange adem hebben. Het resultaat van inspanningen op dit gebied is pas op een termijn van twintig tot dertig jaar écht goed zichtbaar. En wat die vermeende kleinschaligheid van de ondernemingen betreft: ik zie hier in Twente en de Stedendriehoek een hele normale verhouding die je overal in de wereld ziet. Daar gaat het niet primair om. Het gaat om de gezondheid van het totale landschap. Die is sterk

gekoppeld aan diversiteit. Veel verschillende soorten bedrijven, kennisintensief, arbeidsintensief, traditioneel, innovatief, klein en groot, dat moeten we hebben. In die diversiteit met honderden startende bedrijven zijn er hooguit twee of drie die er op termijn in slagen door te groeien naar groot en nog groter. Als we dat in onze regio voor elkaar kunnen krijgen, dan hebben we het zeker niet slecht gedaan. Ik zie het als mijn taak om kennisintensieve bedrijven die hun oorsprong bij Saxion vinden een beter perspectief te geven. Dat is waar we naar streven met dit lectoraat.”

SKIO

ir. Han van der Meer is op 9 mei jongstleden geïnstalleerd als lector Kennisinnovatief Ondernemerschap bij Saxion Hogescholen. Het lectoraat is onderdeel van het SKIO (Saxion Kenniscentrum Innovatie en Ondernemerschap). Han van der Meer is tevens universitair docent management van innovatie aan de Universiteit Twente en de Technische Universiteit Delft. Direct na zijn studie Chemische Technologie en Technische Bedrijfskunde richtte hij in 1979 Van der Meer & Van Tilburg, organisatieadviseurs voor innovatie en groei, op. Hij is nog steeds als partner verbonden aan het bureau. Naast zijn advieswerk voor bedrijven en overheden is hij actief als auteur binnen zijn specialisatie: innovatie en ondernemerschap. Hij bekleedt enkele commissariaten binnen

bedrijven en is lid van een aantal adviescommissies op het gebied van innovatie. Als bestuurslid was hij actief bij beroepsverenigingen waaronder KIVI en ZOA. Momenteel is hij secretaris van de European Association for Creativity and Innovation. Het lectoraat wordt mede mogelijk gemaakt door de ABN AMRO-bank.

SPEED

Op dit moment heeft Saxion een seed capital fonds in voorbereiding onder de naam SPEED (Saxion Program for Excellent Entrepreneurship Development, een versnellingsprogramma voor startend ondernemerschap), dat deze ondernemers kan ondersteunen. Saxion gaat renteloze leningen van 10.000 euro verstrekken aan startende ondernemers. Daarvoor is een budget van 300.000 euro beschikbaar. Het SPEED-programma houdt allereerst in dat ondernemers naast de renteloze lening van 10.000 euro, 2.000 euro van het SPEED-fonds krijgen voor advies, coaching en counseling. Daarnaast wordt de ondernemer begeleid door een mentor uit een academie die past bij de vakinhoud van het bedrijf en door een externe mentor, een ervaren ondernemer.

Iedereen met een ondernemersidee en een businessplan dat goedgekeurd is door het Kenniscentrum Innovatie en Ondernemerschap en daarna door een beoordelingscommissie, wordt tot het programma toegelaten. De beoordelingscommissie, die bestaat uit vertegenwoordigers van innovatienetwerk Syntens, ABN AMRO en Saxion Hogescholen, kijkt naar de financiën en marktkansen. SPEED is een versnellingsprogramma voor hbo-starters: voor studentondernemers én oud-studenten.

ABN·AMRO